

Gerda Kuzmarskienė
(įstaigos vadovas)

2023-09- 29 Nr. V-49
(data)

Kaunas

**VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SKYRIAUS
VISUOMENĖS SVEIKATOS SPECIALISTO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

**I SKYRIUS
PAREIGYBĖ**

1. Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros skyriaus (toliau – Skyrius) visuomenės sveikatos specialistas yra darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.
2. Pareigybės grupė – specialistai.
3. Pareigybės lygis – A2.
4. Šias pareigas einantis specialistas tiesiogiai pavaldus Biuro direktoriui ir Skyriaus vedėjui.

**II SKYRIUS
SPECIALŪS REIKALAVIMAI ŠIAS PAREIGAS EINANČIAM SPECIALISTUI**

5. Darbuotojas, einantis šias pareigas, turi atitikti šiuos specialius reikalavimus:
 - 5.1. privalo turėti aukštąjį universitetinį biomedicinos mokslų srities visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą ir bakalauro ar aukštesnį kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą išsilavinimą;
 - 5.2. šių pareiginių nuostatų 3.1 punkte nurodytą kvalifikaciją turinčiam specialistui prilyginamas specialistas, Lietuvos Respublikoje baigęs vieną iš šių programų:
 - 5.2.1. medicinos felčerio, felčerio-laboranto, sanitarijos felčerio, higienos felčerio, higienisto (išskyrus burnos higienisto), felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomą, iki 2014 m. sausio 1 d. dirbęs ar tebedirbantis specialistu, atsakingu už sveikatos priežiūrą mokykloje, vykdančioje

ikimokyklinio ugdymo programą, ir papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 36 val. visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimo kursus, suderintus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;

5.22. medicinos felčerio, felčerio-laboranto, sanitarijos felčerio, higienos felčerio, higienisto (išskyrus burnos higienisto), felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomą, dirbantis specialistu, atsakingu už sveikatos priežiūrą mokykloje, vykdančioje bendrojo ugdymo programą, ar profesinėje mokymo įstaigoje, ir papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 160 val. visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimo kursus, suderintus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

4. Specialisto profesinės kompetencijos suvokiamos kaip asmens dalykinių ir bendrųjų kompetencijų visuma, reikalinga sėkmingai profesinei veiklai ir esanti pagrindu sėkmingai vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje.

5. Dalykinė kompetencija – žinios, nuostatos, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriais paremta profesinė visuomenės sveikatos specialisto veikla. Specialistas turi:

5.1. išmanyti ir suvokti visuminę (holistinę) sveikatos sampratą ir biopsichosocialinį sveikatos modelį;

5.2. išmanyti ir suprasti vaiko raidos anatominius, fiziologinius ir psichologinius ypatumus;

5.3. suprasti ir atpažinti vaikų ir paauglių sveikatos rizikos ir apsauginius veiksnius bei įvertinti jų santykinę svarbą;

5.4. išmanyti ir suprasti visuomenės sveikatos priežiūros sistemos, kaip sudedamosios Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos dalies, struktūrą, funkcijas;

5.5. išmanyti ir suprasti Lietuvos Respublikos įstatymus, kitus teisės aktus, reglamentuojančius vaikų ir paauglių sveikatos priežiūrą, sveikatos saugą bei stiprinimą, Pasaulio sveikatos organizacijos, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių organizacijų dokumentus vaikų ir paauglių sveikatos bei raidos klausimais;

5.6. išmanyti ir suprasti sveikatos stebėsenos pagrindus, analizuoti ir vertinti Mokinių sveikatos ir gyvenimo rodiklius, mokyklos bendruomenės sveikatai poveikį darančius veiksnius;

5.7. gebėti nustatyti sveikatos stiprinimo prioritetus mokykloje, pagrįsti sveikatos ugdymo arba stiprinimo programų reikalingumą;

5.8. gebėti koordinuoti mokyklos bendruomenės veiklą visuomenės sveikatos srityje;

5.9. išmanyti ir suprasti sveikatos stiprinimo pagrindus, gebėti formuoti sveikos gyvenimo nuostatas, skatinti sveiką gyvenimą taikant šiuolaikinius metodus ir mokymo formas;

5.10. išmanyti ir suprasti vaikų ir paauglių dienos režimo, sveikos mitybos, fizinio aktyvumo skatinimo, psichikos sveikatos ir jos sutrikimų, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir kitų žalingų gyvenimo įpročių, sužalojimų ir smurto, lėtinių neinfekcinių ligų prevencijos, asmens ir burnos higienos, lytiškumo ugdymo ypatumus ir principus;

5.11. išmanyti ir suprasti vaikų užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų epidemiologijos, epidemiologinės priežiūros, šių ligų profilaktikos principus ir metodus;

5.12. suprasti ir gebėti vertinti Mokinių mokymo (-si) aplinkos atitiktį visuomenės sveikatos saugos

reikalavimams, dalyvauti skatinant mokyklos aplinkos sveikatinimo pokyčius;

5.13. išmanyti ir suprasti ugdymo proceso organizavimo ypatumus poveikio sveikatai požiūriu;

5.14. išmanyti ir gebėti taikyti Mokinių maitinimo organizavimo principus teisės aktų nustatyta tvarka;

5.15. išmanyti ir gebėti atpažinti gyvybei pavojingas būkles, suteikti pirmąją medicinos pagalbą, koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą;

5.16. gebėti suteikti pirmąją emocinę pagalbą emocinių sukrėtimų ir savižudybės grėsmės atvejais, įvertinti tęstinės pagalbos poreikį (psichologinės, socialinės, edukacinės ir kt.) ir nusiųsti pas atitinkamą specialistą;

5.17. gebėti organizuoti ir teikti mokinio, sergančio lėtine neinfekcine liga (-omis), savirūpai reikalingas paslaugas teisės aktų nustatyta tvarka;

5.18. išmanyti ir suprasti vaiko teises ir socialines garantijas;

5.19. išmanyti bioetikos pagrindus, gebėti taikyti duomenų apsaugos, įskaitant asmens sveikatos informacijos konfidencialumą, reikalavimus;

6. Bendrosios kompetencijos – asmeninės savybės, nuostatos, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriais paremta visa visuomenės sveikatos specialisto veikla.

7. Bendrąsias kompetencijas sudaro:

7.1. Mokymosi kompetencija, kurią sudaro mokėjimas ir sugebėjimas:

7.1.1. turėti teigiamą požiūrį į savarankišką ir visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, nuolat tikslingai atnaujinti žinias ir lavinti įgūdžius;

7.1.2. suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias savybes, gebėti pateikti asmeninę profesinę poziciją;

7.1.3. planuoti ir organizuoti savo profesinį ir asmeninį mokymąsi individualiai ir grupėje.

7.2. Komunikacinė ir informacijos valdymo kompetencija, kurią sudaro mokėjimas ir sugebėjimas:

7.2.1. taisyklingai vartoti kalbą realioje ir virtualioje profesinėje aplinkoje;

7.2.2. naudotis informacinėmis technologijomis, atlikti darbui aktualios informacijos paiešką: žinoti, atrinkti ir naudoti patikimus informacijos šaltinius, kritiškai vertinti informaciją;

7.2.3. naudotis šiuolaikinėmis komunikacinėmis priemonėmis ir socialiniais tinklais perteikiant vaikams ir paaugliams profesinę ir kitą informaciją;

7.2.4. rengti informacinę ir metodinę medžiagą bei ją pateikti atsižvelgiant į tikslinės grupės poreikius.

7.3. Bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencija, kurią sudaro mokėjimas ir sugebėjimas:

7.3.1. pagarbiai, nevertinant ir be išankstinių nuostatų bendrauti, užmegzti ryšį su mokiniais, jų tėvais ir skatinti jų aktyvų bendravimą ir bendradarbiavimą, dalyvavimą veiklose;

7.3.2. bendrauti su specialiujų poreikių turinčiais vaikais;

7.3.3. bendradarbiauti su mokyklos bendruomenės nariais, dirbti komandoje, organizuoti jos veiklą skatinant imtis pokyčių ar spręsti užduotis, priimti atsakomybę;

7.3.4. naudoti atvejo vadybos principus, gebėti spręsti konfliktus;

7.3.5. bendrauti su mokyklos bendruomene, pristatyti savo veiklą ir jos rezultatus.

7.4. Tiriamosios-analitinės veiklos kompetencija, kurią sudaro mokėjimas ir sugebėjimas:

7.4.1. nusistatyti savo veiklos vertinimo kriterijus, pasirinkti jiems vertinti reikalingą metodiką;

7.4.2. pasirinkti adekvačią tyrimo strategiją, struktūrą ir metodus projektuojant tyrimą.

III SKYRIUS

ŠIAS PAREIGAS EINANČIO SPECIALISTO FUNKCIJOS

8. Specialistas vykdo šias funkcijas:

8.1. vykdo visuomenės sveikatos priežiūrą mokiniams ugdomiems pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (toliau – Mokiniai) ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose (toliau kartu vadinama – Mokykla), veikiančiose Kauno miesto savivaldybės teritorijoje;

8.2. tvarko Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje, juos analizuoja, saugo teisės aktų nustatyta tvarka;

8.3. teikia Mokyklos vadovui ar darbuotojui, mokyklos vadovo įgaliotam tvarkyti asmens duomenis, asmens sveikatos priežiūros specialistų išvadas ir rekomendacijas (ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 1 d. ir vėliau pagal poreikį) bei koordinuoja asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijų įgyvendinimą;

8.4. renka, kaupia ir analizuoja stebėsenos (ne asmens) duomenis apie Mokinių gyvenseną:

8.4.1 bendrus duomenis, pagal kuriuos negalima tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai nustatyti asmens tapatybės;

8.4.2 apibendrintus socialinius ekonominius duomenis;

8.4.3 sveikatos elgsenos duomenis;

8.4.4 rizikingo elgesio duomenis;

8.4.5 subjektyvaus vertinimo duomenis.

8.5. teikia išvadas ir pasiūlymus dėl Mokinių sveikatos būklės Mokyklos bendruomenei (ne rečiau kaip 1 kartą per metus);

8.6. su bent vienu Mokinio, pradėjusio lankyti Mokyklą ir ugdomo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, tėvu (globėju, rūpintoju) aptaria Mokinio sveikatos stiprinimo ir saugos poreikį, o kitų Mokinių – pagal poreikį;

8.7. identifikuoja Mokinių sveikatos stiprinimo ir sveikatos žinių poreikį, sveikatos raštingumo lygį atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnius;

8.8. Mokyklos aplinkoje identifikuoja visuomenės sveikatos rizikos veiksnius;

8.9. teikia siūlymus dėl Mokinių sveikatos stiprinimo ir Mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo į Mokyklos strateginius veiklos planus Mokyklos administracijai (ne rečiau kaip vieną kartą per metus);

8.10. pagal galimybes ir kompetenciją organizuoja Mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą;

8.11. organizuoja Mokinių sveikatos stiprinimo priemonių įgyvendinimą ir pasirenkant įvairias edukacines priemones, metodus ir formas, įgyvendina jas;

8.12. dalyvauja planuojant ir įgyvendinant Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą Mokykloje;

8.13. teikia sveikatos žinias Mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, moko pritaikyti jas praktiškai;

8.14. teikia ir (ar) koordinuoja pirmosios pagalbos teikimą Mokykloje;

8.15. tikrina Mokinių asmens higieną;

8.16. padeda Mokyklai organizuoti ir įgyvendinti asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis;

8.17. planuoja ir taiko užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją;

8.18. bendradarbiaujant su ugdymo įstaigos administracija, dalyvauja įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones;

8.19. esant nepalankiai epidemiologinei situacijai organizuoja ir prižiūri ėminių paėmimą ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimą bei pagal poreikį patvirtina elektroninę tyrimo užsakymo formą;

8.20. tvarko Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis informacinėje sistemoje, tvirtinant elektroninę tyrimo užsakymo formą, vadovaujantis asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais;

8.21. konsultuoja Mokyklos ar maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojus, atsakingus už Mokinių maitinimą, sveikos mitybos ir maisto saugos klausimais;

8.22. prižiūri Mokinių maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytiems reikalavimams

8.23. raštu informuoja Įstaigos direktorių ir maitinimo organizavimo specialistą apie mokinio sveikatos pažymėjime Nr. E027-1 nurodytas rekomendacijas, reikalingas pritaikytam maitinimo valgiaraščiui parengti;

8.24. stebi ir fiksuoja maisto išdavimo iš virtuvės procesus bei maitinimo organizavimą Mokyklose;

8.25. stebi ir vertina patiekalų ir (ar) produktų populiarumą Mokyklose;

8.26. dalyvauja Mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje ir įsivertinant Mokyklos veiklą;

8.27. bendradarbiauja su Mokyklos psichologu, socialiniu darbuotoju, logopedu, pedagogais bei kitais specialistais, vykdo bendras veiklas ir projektus;

8.28. teikia pagalbą fizinio ugdymo mokytojams komplektuojant fizinio ugdymo grupes pagal Mokinių fizinį pajėgumą;

8.29. pagal galimybes ir kompetenciją kartu su fizinio ugdymo mokytoju atlieka Mokinių fizinio pajėgumo vertinimą;

8.30. užtikrina asmens duomenų konfidencialumą, neatskleidžia, neperduoda ir nesudaro sąlygų

susipažinti su asmens duomenimis nė vienam asmeniui, kuris neturi teisės jais naudotis ir saugo asmens duomenų paslaptį perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams;

8.31. įtarus, jog Mokinys patiria psichologinį, fizinį, seksualinį smurtą ar kitus vaiko teisių pažeidimus, nedelsiant žodžiu apie tai informuoja Mokyklos vadovą, vėliau informaciją pateikiant raštu Mokyklos bei Biuro vadovui;

8.32. bendradarbiauja su asmens sveikatos ir visuomenės sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pagalbos įstaigų specialistais sveikatos stiprinimo klausimais;

8.33. laiku ir kokybiškai atlieka numatytas funkcijas, vadovautis profesinės etikos principais;

8.34. vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais reglamentuojančiais visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose;

8.35. vadovaujasi Biuro vidaus teisės aktais, savivaldybės tarybos sprendimais, kitais teisės aktais;

8.36. už savo funkcijų įgyvendinimą atsiskaito Skyriaus vedėjui ir (ar) Biuro direktoriui;

8.37. teikia siūlymus Skyriaus vedėjui ir/ar Biuro direktoriui dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Mokykloje;

8.38. pagal kompetenciją, suderinus su Biuro ir/ar Mokyklos vadovu, atstovauja Biuro ir Mokyklos interesus;

8.39. esant poreikiui, vaduoja Specialistus jų atostogų, ligos ir (ar) kitais atvejais, kai jų nėra darbe;

8.40. vykdo kitus su Biuro funkcijomis susijusius nenuolatinio pobūdžio pavedimus, tam, kad būtų pasiekti Biuro veiklos tikslai;

8.41. Už savo funkcijų netinkamą vykdymą ir (ar) už asmens duomenų apsaugos pažeidimus Specialistas atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Susipažinau ir sutinku:

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Data)